

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius, el. pristatymo dėžutės adresas 188604955
mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-08-

Nr.

DĖL VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Teisingumo ministerija teikia Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektas yra parengtas vykdant Ministro Pirmininko pavedimus, informintus Vyriausybės kanclerio 2025 m. balandžio 28 d. rezoliucija Nr. S-1965 ir 2025 m. lapkričio 14 d. rezoliucija Nr. S-4535, kuriais siūloma įgyvendinti Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2025 m. balandžio 16 d. posėdžio protokole Nr. 141-P-10 bei 2025 m. spalio 2 d. posėdžio protokole Nr. 141-P-23 pateiktas rekomendacijas, siekiant viešųjų finansų panaudojimo efektyvumo, racionalumo bei skaidrumo perkant teisines paslaugas. Taip pat įgyvendinamos 2026 m. Specialiųjų tyrimų tarnybos korupcijos rizikos analizės išvados rekomendacijos.

I. Sprendžiama problema	Įstatymo projekto rengimą paskatino tai, kad valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos teisines paslaugas dažnai įsigyja iš privačių paslaugų teikėjų, šiam tikslui naudojamos viešųjų finansų lėšas, tačiau šių paslaugų įsigijimo tvarka nėra aiškiai ir nuosekliai reglamentuota. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPI) 6 straipsnio 4 punkto a, b ir e papunkčiuose nurodytiems teisinių paslaugų pirkimams VPI reikalavimai netaikomi, tačiau šiuo metu nėra nustatyta ir kita šių paslaugų įsigijimo tvarka. Iki šiol teisinių paslaugų įsigijimo praktika valstybės ir savivaldybių institucijose bei įstaigose yra nevienoda ir fragmentuota, nėra aiškių kriterijų, kada tikslinga pasitelkti išorinius teisinių paslaugų teikėjus, ne visais atvejais tinkamai pagrindžiamas tokių paslaugų įsigijimo poreikis ir planuojamų išlaidų pagrįstumas. Tai didina neefektyvaus viešųjų finansų naudojimo, ribotos konkurencijos ir nepakankamo sprendimų skaidrumo riziką. Nesant vienodų reikalavimų, reglamentuojančių tokių paslaugų įsigijimo poreikio pagrindimą, tiekėjų atrankos kriterijus, konkurencijos užtikrinimą ir pirkimo procedūrų skaidrumą, formuojasi nevienoda praktika, kuri neužtikrina pakankamo viešųjų finansų panaudojimo skaidrumo, pagrįstumo ir racionalumo. Šiuo metu galiojančio VPI 6 straipsnio 4 punkto a, b ir e papunkčiuose nėra nustatyta, kad šių teisinių paslaugų įsigijimo tvarką nustato Vyriausybė, nors analogiškai įgaliojimai Vyriausybei yra suteikti dėl kitų šiame straipsnyje numatytų
-------------------------	--

	išimčių. Todėl Vyriausybė šiuo metu neturi įgaliojimų nustatyti šių teisinių paslaugų įsigijimo tvarkos. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projektu siūloma suteikti Vyriausybei įgaliojimus nustatyti VPĮ 6 straipsnio 4 punkto a, b ir e papunkčiuose nurodytų teisinių paslaugų įsigijimo tvarką. Tai sudarys prielaidas nustatyti vienodus reikalavimus dėl tokių paslaugų įsigijimo poreikio pagrindimo, tiekėjų parinkimo, konkurencijos užtikrinimo ir sprendimų skaidrumo, taip pat užtikrins, kad teisinių paslaugų įsigijimas būtų vykdomas tik esant objektyviam poreikiui, racionaliai naudojant viešuosius finansus ir mažinant nepagrįstą ar perteklinį išlaidų riziką.
II. Projekto paskirtis, tikslai ir taikymo sritis	2025 m. Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetas, vykdydamas parlamentinę kontrolę dėl viešojo sektoriaus įsigyjamų teisinių paslaugų, pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – Vyriausybė) rekomendaciją reglamentuoti šių paslaugų įsigijimo sritį, siekiant užtikrinti veiksmingesnę viešųjų finansų kontrolę ir korupcijos rizikų prevenciją. Be to, 2026 m. Specialiųjų tyrimų tarnybos korupcijos rizikos analizės išvadoje dėl ministerijų teisinių paslaugų teikimo sutarčių sudarymo ir vykdymo procesų taip pat pateiktos rekomendacijos Vyriausybei, kuriomis iš esmės siekiama didinti teisinių paslaugų įsigijimo procedūrų skaidrumą, nuspėjamumą ir kontrolę. Pažymėtina, kad kitais VPĮ 6 straipsnyje nustatytais atvejais įstatymas aiškiai suteikia Vyriausybei įgaliojimus nustatyti įvairių paslaugų pirkimų tvarką. Todėl, siekiant nuoseklaus ir sistemiško VPĮ 6 straipsnyje įtvirtintų išimčių reglamentavimo, siūloma analogiškus įgaliojimus suteikti Vyriausybei ir dėl VPĮ 6 straipsnio 4 punkto a, b ir e papunkčiuose nurodytų teisinių paslaugų įsigijimo tvarkos. Įstatymo projekto tikslas – suteikti Vyriausybei įgaliojimus nustatyti VPĮ 6 straipsnio 4 punkto a, b ir e papunkčiuose nurodytų teisinių paslaugų įsigijimo tvarką, siekiant užtikrinti skaidrų, racionalų ir efektyvų viešųjų finansų naudojimą, nustatant aiškius, vienodus ir objektyvius tokių paslaugų įsigijimo reikalavimus, grindžiamus skaidrumo, konkurencijos ir racionalaus lėšų naudojimo principais.
III. Projekto privalumai, nauda	Įstatymu suteikus Vyriausybei įgaliojimus nustatyti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 6 straipsnio 4 punkto a, b ir e papunkčiuose nurodytų teisinių paslaugų pirkimų tvarką, Vyriausybės nutarimu būtų patvirtinta teisinių paslaugų pirkimo tvarka, kuria būtų užtikrinamas skaidrus, racionalus ir efektyvus viešųjų finansų naudojimas, nustatant aiškius, vienodus ir objektyvius teisinių paslaugų įsigijimo reikalavimus, grindžiamus skaidrumo, konkurencijos, proporcingumo ir racionalaus lėšų naudojimo principais. Taip pat bus suvienodintas reguliavimas dėl VPĮ 6 str. paslaugų, kurioms netaikomi viešieji prikimai, pirkimo tvarkos nustatymo Vyriausybės lygiu ir aktais. Numatomas poveikis reguliavimo sričiai. Įgyvendinus Įstatymo projektą tikimasi: 1) sumažinti nepagrįstų teisinių paslaugų įsigijimo atvejų skaičių; 2) užtikrinti efektyvesnę valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų naudojimą; 3) padidinti teisinių paslaugų įsigijimo procedūrų skaidrumą ir nuspėjamumą; 4) suvienodinti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų teisinių paslaugų įsigijimo praktiką; 5) sustiprinti viešųjų finansų naudojimo kontrolę ir korupcijos prevenciją.
IV. Priemonių kaštai	Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Įstatymo projektas prisideda prie Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157, IX skyriaus tikslų užtikrinti sklandų valstybės valdymą.

Įstatymo projektu nėra perkeliama ir įgyvendinama Europos Sąjungos teisės aktai.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, jame nėra įtvirtinta naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje.

Įstatymo projektas buvo pateiktas derinti visoms ministerijoms ir įstaigoms, kurių steigėja yra Vyriausybė: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai, Tautinių mažumų departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Valstybės duomenų agentūrai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai, Viešojo valdymo agentūrai, Lietuvos administracinių ginčų komisijai, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybai, Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Ryšių reguliavimo tarnybai, Valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai, Viešųjų pirkimų tarnybai, Vyriausybės atstovų įstaigai, Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriatui, Vyriausybės strateginės analizės centrui, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai bei Lietuvos savivaldybių asociacijai.

Dauguma institucijų pastabų Įstatymo projektui neturėjo. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Teisinio atstovavimo grupės vadovas Ričard Dzikovič (tel. +370 602 66973, el. p. ricard.dzikovic@tm.lt) ir patarėja Dainora Bernackienė (tel. +370 645 78 674, el. p. dainora.bernackiene@tm.lt).

PRIDEDAMA:

- 1) Įstatymo projektas, 1 lapas;
- 2) Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas;
- 3) Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 4 lapai;
- 4) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas;
- 5) Derinimo pažyma, 14 lapų.

Teisingumo ministrė

Rita Tamašunienė

Dainora Bernackienė, mob. tel. 0 645 78 674, el. p. dainora.bernackiene@tm.lt